

Rautavaaran kunta
Elinvoimalautakunta

Lausuntopyyntö 30.6.

Lausunto, Rautavaaran kirkonkylän asemakaavan päivitys ja laajennus

Yleistä

Rautavaaran kunta on pyytänyt Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausuntoa kirkonkylän asemakaavan muutoksen ja laajennuksen luonnoksesta. Suunnittelualue käsittää kirkonkylän asemakaavoitetun alueen kokonaisuudessaan, jonka lisäksi asemakaava-alueita laajennetaan Jokisuunnitelmällä. Tavoitteena on selostuksen mukaan ajantasaistaa asemakaava toteutuneen tilanteen mukaiseksi, huomioida purettavaksi suunniteltujen rakennusten tonttien tuleva käyttö, tarkastella rakentamattomien sekä palvelutuotannosta pois jääneiden tonttien käyttötarkoituksia, laajentaa Jokisuunnitelmien asemakaavoitettua aluetta uusilla rakennustonteilla sekä huomioida alueelle toteutetut uimaranta- ja venesatama-alueet.

Suunnittelualueelle on laadittu kaksi yleiskaavaa – vuonna 1996 vahvistettu Rautavaaran kirkonkylän osayleiskaava sekä vuonna 2008 hyväksytty Jokisuunnitelmien osayleiskaava. Kirkonkylän osayleiskaava on 25 vuotta vanha, ja ELY-keskus haluaa tässä yhteydessä muistuttaa myös yleiskaavan oletettavasta päivittämistarpeesta. Asemakaavaluonnos on kuitenkin pääosin yleiskaavojen mukainen.

Kulttuuriympäristö

Kulttuuriympäristön osalta ELY-keskus toteaa kaavaluonnoksesta seuraavaa. Kirkonkylän 1950-luvun maakunnallisesti merkittävää koulurakennusta ei ole kaavaluonnoksessa osoitettu suojelukohteena. Ratkaisua perustellaan kohteen huonokuntoisuudella ja vaikealla korjattavuudella. Lisäksi rakennuksessa on sisäilmaongelmia. Koulurakennuksella on kuitenkin selkeää kulttuurihistoriallista arvoa, joka tulee esiin muun muassa kohteesta tehdyssä inventoinnissa (FCG, 21.1.2021). Tältä pohjalta on ELY-keskuksen näkemyksen mukaan aiheellista, että kaavaratkaisu mahdollistaa luontevalla tavalla myös koulu- ja asuntolarakennusten säilymisen.

Lisäksi ELY-keskus katsoo, että asemakaavassa tulee huomioida kaava-alueen moderni rakennusperintö. Käynnissä olevan maakuntakaavatyön modernin rakennusperinnön inventoinnissa (luonnos) selkeän merkittävänä kohteina on nostettu esiin Rautavaaran kirkko (1982) ja Rautavaaran kunnantalo-kauppiastavaratalo (1988). Kohteiden inventointitiedot ovat saatavissa Pohjois-Savon liitolta. ELY-keskus katsoo, että molemmat mainitut kohteet on lähtökohtaisesti syytä osoittaa asemakaavassa asianmukaisella suojelumerkinnällä.

Luontoarvot

Kaava-alue koskee pääosin jo ennestään rakennettua tai rakentamiseen osoitettua aluetta. Erityisesti Keyritynjoen itäpuolinen kaava-alue on pääosin jo toteutunut tai rakennettu, ja muutoksilla lähinnä todetaan olevaa tilannetta. Kaavaselostuksessa on todettu suunnittelualueen rakentamattomien alueiden olevan hoidettuja puisto- ja viheralueita, metsätalousalueita sekä piennaralueita. Selostuksen mukaan asemakaavoitetulle alueelle ei kohdistu tiedossa olevia luontoarvoja.

Luontoarvojen kuvauksen osalta ELY-keskus katsoo täsmentämistä olevan vielä Jokisuunniemen alueen sekä Keyritynjoen idän puoleisen rannan osalta. Jokisuunniemen nykyinen asemakaava on vielä suurelta osin toteutumatta. Asemakaava-alue on myös laajenemassa Jokisuunniemen alueella etelään. Mahdollisten luontoarvojen kuvaus on kaavaselostuksessa esitetty yleispiirteisellä tasolla tai on todettu, ettei alueella ole tiedossa olevia luontoarvoja. Kaava-aineistosta ei käy ilmi se, milloin ja kenen toimesta luontoarvoja on alueella selvitetty. Tämän vuoksi ELY-keskus pitää asianmukaisena, että selostukseen täydennetään tiedot kaava-alueella tämän kaavaprosessin yhteydessä taikka aikaisemmin tehdyistä selvityksistä tai katselmuksista. Kaavan laajennusosan alueelta otettuja kuvia on selkeyden vuoksi aiheellista täydentää selostukseen maininnalla kuvauspaikasta ja -ajankohdasta.

Lisäksi kaava-alue rajautuu Jokisuunniemellä sekä Keyritynjoen idän puoleisella rannalla Natura-alueeseen Ylä-Keyrityn metsä ja Keyritynjoki (FI0600012). Kaavaselostukseen on ELY-keskuksen näkemyksen mukaan aiheellista sisällyttää maininta Natura-alueesta sekä kuvaus kaavan mahdollisista vaikutuksista Natura-alueeseen.

Keyritynjoen varren rakentaminen

ELY-keskuksen näkemystä on lausuntopyynnön yhteydessä pyydetty erityisesti Keyritynjoen varren kortteleiden 80-82 rakennusalojen rajauksiin. Kyseisissä kortteleissa rakennuspaikat on ulotettu joen varteen saakka. Rakennuspaikoille on osoitettu jokseenkin epäselvänä kaavamerkintä ”osa-alueen raja”, jolla on ilmeisesti tarkoitettu osoittaa rakennusalue rakennuspaikan sisällä. Kyseisissä kortteleissa osoitettujen kaavamerkintöjen (AO-1, AR-1) mukaan tonteille saa rakennusalueen ulkopuolelle rakentaa korkeintaan 25 k-m² saunan vähintään 15 metrin etäisyydelle rantaviivasta.

Rautavaaran kirkonkylän osayleiskaavassa Keyritynjoen varsi on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on ulkoilun ohjaamistarvetta tai ympäristöarvoja (MU). Yleiskaavan selostusosiossa on esitetty MU-alueelle suositus jokivarren rannan säilyttämiseksi rakentamattomina. Selostuksen mukaan MU-alueelle voisi rakentaa ainoastaan yleistä virkistävyyttä palvelevia rakennuksia. Selostuksessa MU-merkintää on perusteltu myös rakentamisen ohjaamisella tulva-alttiin alueen ulkopuolelle. Tällä hetkellä voimassa olevassa asemakaavassa joenvarsi on kyseisellä kohdalla osoitettu VP-merkinnällä. Rakennuspaikkojen laajentaminen joenvarren asti tarkoittaisi käytännössä Keyritynjoen varteen yleiskaavaa laadit-

taessa ilmeisesti tarkoitetun virkistyskäytävän katkeamista. Ratkaisun voi katsoa olevan jokseenkin ristiriitainen yleiskaavan kanssa, ja kortteleissa 80-82 tulisikin kiinnittää huomiota virkistyskäytävän säilyttämismahdollisuuksiin sekä siihen, ettei rakentamista osoiteta tulva-alttiille alueelle.

Liikenne

Kaavaluonnoksessa kantatie 87 sekä maantiet 580 ja 582 on osoitettu maantiealueeksi (LT). Pohjois-Savon ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue pitää merkintää hyväksyttävänä, sillä kyseessä olevat tiet palvelevat pääasiallisesti muuta kuin paikallista liikennettä.

Muuta

Kaavaselostuksessa on todettu liikennemelun osalta seuraavaa: ”Maanteiden liikennemäärillä ja voimassa olevilla 40 ja 50 km/h nopeusrajoituksilla liikenteen melutaso jää vaihtelee 59 – 61 dB välillä päivällä ja yöllä melutaso on 51,5 – 53,5 dB:n välillä. Melutaso vaimenee viimeistään noin 30 m päässä keskilinjasta alla ohjearvojen.” ELY-keskus toteaa, ettei melualueelle tule osoittaa uutta asuinrakentamista. Mikäli melun ohjearvot ylitetään mahdollisilla uusilla rakennuspaikoilla, tulee kaavaluonnokseen sisällyttää asianmukaiset määräykset meluvaikutusten torjumisesta.

Lisäksi ELY-keskus toteaa vielä kaavamääräyksistä seuraavaa. Kaavaselostuksen mukaan palvelurakennusten korttelialueiksi osoitetuilla alueilla toimii muun muassa autokorjaamo ja hotelliravintola. Korjaamotoiminnalle sopivampi kaavamerkintä olisi ELY-keskuksen näkemyksen mukaan esimerkiksi T, ja hotellitoiminnalle puolestaan K-alkuinen merkintä. Kaava-alueella sijaitsee myös useampia huoltoasemia tai polttoaineiden jakelupisteitä. Yksi huoltoasema on osoitettu asianmukaisella LH-merkinnällä. Muiden osalta ELY-keskus kiinnittää huomiota kaavamääräysten yhtenevyyteen – millä perustein esimerkiksi Tulimäentien ja Savontien risteyksen alueelle osoitettu huoltamo on osoitettu merkinnällä C, keskustatoimintojen korttelialue. Myös muiden polttoaineen jakelupisteiden osalta on aiheellista vielä arvioida kaavamerkintöjen osuvuutta ja yhteneväsyyttä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt alueidenkäytön asiantuntija Aki Huttunen ja ratkaissut alueidenkäytön ylitarkastaja Eija Kinnunen.

Lausunnon valmisteluun on osallistunut kulttuuriympäristöasiantuntija Tapio Laaksonen, luonnonsuojelun ylitarkastaja Anne Grönlund sekä liikennejärjestelmäasiantuntija Raimo Kaikkonen.

Tämä asiakirja POSELY/923/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POSELY/923/2020 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Kinnunen Eija 13.08.2021 14:10

Esittelijä Huttunen Aki 13.08.2021 13:52